

Вместо това, и въ този случай ние се явяваме евти трицитет, скажи на брашното: пилъемъ баснословни суми често за съвсемъ излишни работи, а лекомислено, се по бюджетни причини, закриваме селските мирови съдилища, като по този начинъ принуждаваме населението да гони по невъзможни пътища въ зло, усилно и работно време далечния оклийски или окръженъ градъ. Налага се прочее едно най-обективно изучване съдебните нужди на страната и най-рационалното имъ задоволяване.

8. Но най-страшното, най-губителното е, че партизанщината уби духа и стремежа у населението къмъ **самоуправление**, компрометира самия принципъ на самоуправление. По този начинъ проявата на същинската народна воля стана невъзможна, правата на гражданите също се обърнали въ една фикция и насилията надъ гражданска и човешка личност съ взели чудовищни форми. И въ резултатъ начело на общинските работи изпъкватъ не дееспособните и честни хора въ село, свободно посочени отъ своите съселяни, а натрапници на властвующите партии, които слагатъ своите интереси надъ интересите на народни. Не е чудно при това, че почените хора вече избъгватъ всъка изборна длъжност въ село и че поради това нашата община по недееспособност и разнобитеност е едничка въ църъл свѣтъ. И ако не желаемъ да туримъ окончателно кръстъ на нашето самоуправление, което е играло такава важна роля дори презъ епохата на робството, ние сме длъжни да насочимъ всичките си усилия къмъ изгонването на партизанщината и заздравяването на автономията на общината; ние тръбва да я обърнемъ въ здравъ, жизненъ народъ институтъ, на който е предопределено да играе такава важна и полезна роля въ икономическото и културно преуспѣване на нашия народъ, каквато тя е играла и презъ мрачната епоха на робството.

9. Благодарение на партизанщината и грубо стъпване принципа на самоуправлението, благоустройството на нашата селска община е изпаднало въ едно жалко положение; и ето вече 50 години, а тамъ редко ще срещнете училищна или черковна сграда, общински или читалищенъ домъ, безъ да говоримъ за други пренасъжни потреби, като чешми, водопои, улици, освещение, площи, градини, паметници или нѣщо друго. Съ на същата партизанщина се дължи и другъ зловреденъ фактъ. Въ интересъ на отдѣлни партизани всъко селище бърза да се обяви за отдѣлна, самостоятелна община. Дори малки селища, отдалечени само на 2 — 3 км. едно отъ друго, образуватъ отдѣлни общини съ съвсемъ излишни разноски. Както въ името на чисто